

POUČENÍ O CELKOVÉ ANESTÉZII

Příloha č. 1 Souhlasu s anesteziologickou péčí

Vážená paní, vážený pane,

pacient, kterého zastupujete, se připravuje k operačnímu/diagnostickému výkonu, který je prováděn v celkové anestézii (znečitlivění), kterou zajišťuje odborný lékař – anesteziolog.

Celková anestézie (narkóza) je metoda znečitlivění, při které je léky navozen přechodný stav bezvědomí s vyřazením vnímání všech podnětů včetně bolesti. Celková anestézie je zahájena podáním léků (anestetik) vdechováním přes obličejovou masku nebo do žíly tenkým katétrem (hadičkou). Následně dochází ke ztrátě vědomí s útlumem dýchání. U některých výkonů je nezbytné pomocí léků vyřadit dýchání úplně (tzv. svalová relaxancia). K zajištění průchodnosti dýchacích cest a k provádění umělého dýchání během anestézie anesteziolog zajistí dýchací cesty speciální pomůckou (rourkou umístěnou do průdušnice nebo laryngeální maskou, která je vložena ústy do hltanu) umožňující připojení k dýchacímu přístroji. Celková anestézie je udržována léky podávanými do žíly, a/nebo vdechováním plyných anestetik. Po celou dobu anestézie budou monitorovány a sledovány životní funkce. Celková anestézie může být kombinována s epidurální nebo periferní nervovou blokádou.

Účel, povaha, předpokládaný prospěch anestézie

Účelem anestézie je umožnění klidného a bezbolestného provedení plánovaného výkonu.

Dle zdravotního stavu pacienta a typu operačního/diagnostického výkonu je možné provést zákrok v celkovém znečitlivění.

Anestézie umožní klidné provedení léčebné nebo diagnostické operace či vyšetření, které provází vnímání bolestivých a jiných nepříjemných pocitů. Zvláště u dětí operace nebo vyšetření znemožňuje strach z bolesti, z odloučení od rodičů, stres z neznámého prostředí, které velmi snižují schopnost spolupráce se zdravotníky a často znemožňují provedení i zcela nebolestivého vyšetření. Aby anestézie proběhla bezpečně, prosíme Vás o poskytnutí pravdivých údajů. Vámi poskytnuté informace podléhají povinné mlčenlivosti.

Alternativy anestézie

Provedení diagnostického/terapeutického výkonu pro bolestivost není možné bez anestézie. Alternativy spočívají pouze v použití různých typů anestézie, které Vám budou navrženy anesteziologem.

Rizika, vedlejší účinky a komplikace

Přes vysokou bezpečnost anestézie existují ve výjimečných případech i při současné vysoké úrovni lékařské péče závažné nebo život ohrožující komplikace. Vedlejší účinky, komplikace a rizika celkové anestézie se vyskytují různě často v závislosti na typu operačního výkonu a zdravotním stavu pacienta.

Rizika, vedlejší účinky a komplikace

Nevolnost nebo zvracení po výkonu, prodloužené zotavení z anestézie, pokles krevního tlaku, přechodná či dlouhodobá porucha rozumových funkcí (včetně poruchy soustředění, paměti, event. dezorientace, porucha chování), malátnost, spavost.

Mezi vzácné komplikace patří zachovalé vědomí během anestézie a život ohrožující komplikace: závažná alergická reakce, trvalé závažné postižení neurologického stavu včetně poruchy rozumových funkcí, vdechnutí žaludečního obsahu s komplikacemi (zánět plic), závažné arytmie, závažný pokles krevního tlaku, srdeční selhání, srdeční zástava, maligní hypertermie, úmrtí.

Mezi rizika v souvislosti se zajištěním dýchacích cest patří bolest a pocit škrábání v krku, přechodný chrapt, poranění nebo vylomení zubů (zejména v případě jejich již původně špatného stavu); mezi závažné komplikace patří krvácení do dýchacích cest, poškození hlasivek spojené se změnou či ztrátou hlasu, v některých případech může dojít k obtížnému až nemožnému zajištění dýchacích cest rourkou s nutností využití alternativních invazivních postupů včetně trvalého chirurgického vyvedení dýchacích cest na krku (tracheostomie), umělé plicní ventilace, laryngospasmus (reflexní stažení horních dýchacích cest); poranění průdušnice, hrtanu, stenóza průdušnice (zúžení dýchací trubice) s dušností.

Podrobné informace o jejich výskytu a závažnosti Vám upřesní lékař - anesteziolog.

Rizika a četnost komplikací celkové anestezie jsou zvýšeny v případě závažného celkového onemocnění, nadváhy, užívání návykových látek (kouření, alkohol, marihuana a jiné drogy), při přítomnosti dalších onemocnění (choroby srdce, plic, jater, ledvin, dále cukrovka), již přítomných poruch rozumových funkcí a při dalších závažných chorobách.

Vyšší rizika jsou také vyjádřena v případě již předchozích komplikací v souvislosti s anesteziologickou péčí.

Další výkony, které mohou být prováděny v souvislosti s anesteziologickou péčí

ZAVEDENÍ PERIFERNÍHO ŽILNÍHO KATÉTRU

Krátký žilní katétr (či více katétrů) je zaveden zpravidla do žil na horní nebo dolní končetině.

Rizika, vedlejší účinky a komplikace

Mírná bolest během vpichu, hematom (modřina) kolem katétru. Mezi vzácné, ale závažné komplikace patří infekce, zánět nebo trombóza žíly.

ZAVEDENÍ KATÉTRU DO TEPNY

Výkon spočívá v zavedení tenkého katétru (hadičky) do tepny (nejčastěji na zápěstí, v předloktí nebo třísele). Katétr slouží ke sledování životních funkcí a odběrům krve na vyšetření.

Rizika, vedlejší účinky a komplikace

Mírná bolest, hematom (modřina) kolem katétru. Mezi vzácné, ale závažné komplikace patří infekce (včetně sepse), trombóza tepny s rizikem rozvoje nedokrevnosti končetiny s dlouhodobým poškozením její funkce, roztržení tepny s ohrožením funkce až ztráty končetiny.

ZAVEDENÍ CENTRÁLNÍHO ŽILNÍHO KATÉTRU

Výkon spočívá v zavedení 5-20 cm dlouhého katétru do velkých žil zpravidla na krku, pod klíční kostí nebo z třísla. Katétr slouží k podávání nitrožilních léků, infuzí, ke sledování některých životních funkcí, k odběrům krve. Katétr je zpravidla zaváděn až po uvedení do celkové anestézie.

Rizika, vedlejší účinky a komplikace

Mírná bolest v místě vpichu, hematom (modřina) kolem kanyly. Mezi vzácné, ale závažné komplikace patří poranění pohrudnice se vznikem pneumotoraxu (přítomnost vzduchu v pohrudniční dutině), infekce (včetně možnosti sepse), trombóza žíly, vzduchová embolie, krvácení do hrudníku, punkce tepny s krvácením.

Režimová a preventivní opatření, omezení v obvyklém způsobu života a v pracovní schopnosti, změny zdravotní způsobilosti, poskytnutí dalších zdravotních služeb

- V případě špatné kvality chrupu je vhodné navštívit stomatologa k ošetření a vyřešení viklavosti zubů, nestabilních fixních rovnátek apod..
- V den výkonu je nutné pacientovi sejmout veškeré snímatelné ozdoby (náušnice, prsteny, řetízky, náramky, piercing), stejně jako případné snímatelné protézy (zubní, oční), vlasové paruky nebo kontaktní čočky.
- Nepoužívejte před anestézií kosmetické líčení, lak na nehty - je zhoršeno klinické a přístrojové sledování prokrvení v průběhu výkonu a tím je snížena bezpečnost.
- Šest hodin před plánovaným výkonem dítě nekrmte stravou. U dětí do 1 roku ukončete krmení mateřským mlékem 4 hodiny před plánovaným výkonem, umělým náhradním mlékem 6 hodin před plánovaným výkonem z důvodu rizika zvracení a vdechnutí žaludečního obsahu do dýchacích cest. Je vhodné nechat dítě po doušcích popíjet čiré tekutiny (vodu nebo sladký čaj), nejpozději dvě hodiny před plánovaným výkonem ale pití zcela ukončete.
- Po výkonu může po určitou dobu dojít k omezení schopnosti orientace a soustředění, pohybové koordinace apod. 24 hodin po výkonu není možné vykonávat činnosti vyžadující zvýšenou pozornost (výuka, sport). V případě, že se jedná o ambulantní výkon, musí být zajištěn doprovod z nemocnice domů a následně dohled poučenou dospělou svéprávnou osobou.
- Režimová opatření po ambulantních výkonech jsou popsána v samostatném poučení.

- ***Přineste s sebou, prosím, výsledky předoperačního vyšetření Vašeho dítěte a dostupnou zdravotnickou dokumentaci, kterou Vám poskytne Váš praktický lékař včetně zprávy od lékaře specialisty (např. kardiologa, diabetologa, plicního lékaře).***

Další informace naleznete na stránkách: <https://www.fnhk.cz/karim/informace-pro-pacienty>.